

School Acceptance

Shiur# 451 | Jan 18th 2024

Riddles of the Week

#1

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות סימן נה סעיף י

הגה: ומי שנולד באדר ונעשה בר מצוה בשנת העיבור אינו נעשה בר מצוה עד אדר השני.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תענית סימן תקסח סעיף ז

כשאירע יום שמת אביו או אמו באדר, והשנה מעוברת יתענה באדר ב'. הגה: ויש אומרים דיתענה בראשון (מהרי"ל ומהר"י מינץ), אם לא שמת בשנת העיבור באדר שני דאז נוהגים להתענות בשני (ת"ה סימן רצ"ד), וכן המנהג להתענות בראשון.

#2

שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצו סעיף ח

מותר לישא אשה בפורים.

תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף ח עמוד ב

משנה. אין נושאים נשים במועד.

Rabbi Brody

ספר אור זרוע חלק ב - הלכות שבת סימן נ

מנהגנו בארץ כנען וכן מנהג בני רינוס לאחר שיאמרו הצבור אין כאלהינו עומד היתום ואומר קדיש אבל בצרפת ראיתי שאינם מקפידים על כך מי שיאמר קדיש אם נער יתום או נער שיש לו אב ואם וכמנהגנו מסתברא משום מעשה שהיה דמעשה בר"ע: מעשה בר' עקיבה שראה אדם אחד שהיה ערום ושחור כפחם והיה טוען על ראשו כטען עשרה טעונים והיה רץ כמרוצת הסוס גזר עליו ר' עקיבה והעמידו ואמר לאותו האיש למה אתה עושה עבודה קשה כזאת אם עבד אתה ואדונך עושה לך כך אני אפדה אותך מידו ואם עני אתה אני מעשיר אותך א"ל בבקשה ממך (א"ל) [אל] תעכבני שמא ירגזו עלי איתם הממונים עלי א"ל מה זה ומה מעשיך אמר לו אותו האיש מת הוא ובכל יום ויום שולחים אותי לחטוב עצים ושורפין אותי בהם וא"ל בני מה היתה מלאכתך בעולם שבאת ממנו א"ל גבאי המס הייתי והייתי מראשי העם ונושא פנים לעשירים והורג עניים א"ל כלום שמעת מן הממונים עליך אם יש לך תקנה א"ל בבקשה ממך אל תעכבני שמא ירגזו עלי בעלי פורענות שאותו האיש אין לו תקנה אלא שמעתי מהם דבר שאינו יכול להיות שאילמלי היה לו לזה העני בן שהוא עומד בקהל ואומר ברכו את ה' המבורך ועונין אחריו ברוך ה' המבורך לעולם ועד או יאמר יתגדל ועונין אחריו יש"ר מברך מיד מתירין אותו האיש מן הפורענות ואותו איש לא הניח בן בעולם ועזב אשתו מעוברת וא"י אם תלד זכר מי מלמדו שאין לאותו האיש אהוב בעולם באותה שעה קיבל עליו ר"ע לילך ולחפש אם הוליד בן כדי שילמדו תורה ויעמידו לפני הצבור א"ל מה שמך א"ל עקיבה. ושום אנתתך א"ל שושניבא ושום קרתך א"ל לודקיא מיד נצטער ר"ע צער גדול והלך ושאל עליו כיון שבא לאותו מקום שאל עליו א"ל ישתחקו עצמותיו של אותו הרשע שאל על אשתו א"ל ימחה זכרה מן העולם שאל על הבן אמרו הרי ערל הוא אפי' מצות מילה לא עסקנו מיד נטלו ר"ע ומלו והושיבו לפניו ולא היה מקבל תורה עד שישב עליו מ' יום בתענית יצתה בת קול ואמרה לו ר' עקיבה לך ולמד לו הלך ולמדו תורה וק"ש וי"ח ברכות וברכת המזון והעמידו לפני הקהל ואמר ברכו את ה' המבורך וענו הקהל ברוך ה' המבורך לעולם ועד יתגדל יהא שמיה רבא באותה שעה מיד התירו המת מן הפרעניות מיד בא לר"ע בחלום ואמר יהר"מ ה' שתנוח דעתך בגן עדן שהצלת אותי מדינה של גיהנם מיד פתח ר"ע ואמר יהי שמך ה' לעולם ה' זכרך לדור ודור וכן מצא מורי ה"ר אלעזר מוורמשא דתנא דבי אליהו רבא דקטן האומר יתגדל מציל אביו מן הפורענות:

שו"ת בנימין זאב סימן רב

והשת' אחרי שהוכחנו שאמירת הקדיש הוא זכות אל המתים וטוב לנפשם נוכיח שאין ראוי לשאר קרובים שיאמרו הקדיש הזה בזמן שיש יתומים בב"ה דהא אין זכות הקרובים מועיל אלא זכות הבן לאב כההיא דאמרינן ברא מזכי אבא ולא אבא מזכי ברא ובפרק חלק לגבי ההיא דג' מלכים וד' הדיוטות אין להם אמרינן דמנו מנשה בין המלכים ולא מנו אמון מפני זכות של יאשיהו ולא הועילה זכות אביו למנשה ולאמון הועילה

זכות בנו יאשיהו דברא מזכי אבא ולא אבא מזכי ברא ואחרי שזכות האב שהוא במדרגה הראשונה מן הקורבה אינו מועיל לבנו כ"ש זכות שאר קרובים אין ראוי להם לומר הקדיש הזה אחרי שאין יכולין לזכות נפש קרוביהם כמו שהוכחנו.

יב בית שמואל **אבן העזר** **א הלכות פריה ורביה** חלקת מחוקק

י והניח אחד מזהם וכו'. ואם היו לו שני זכרים והם היסוד זכר ונקבה לא קיים פריה ורביה. ד"מ (הקצ"ד אות ד). כי לפי המסקנה בש"ס [שם] לא אמרינן בני בני משלימים". ואם הבן קיים, והבנת ממה והניחה בת, קיים פריה ורביה. ואם הבן קיים ולא הוליד עדיין, והבנת ממה והניחה בת, נראה דלא קיים פו"ר. כתב בת"מ [סק"ח], יש להסתפק, אשה שנמנעה באמנטי אס פו"ר ואם נקרא בת לכל דבר. יש להניח ראייה ממש"ס שהגהת סמ"ק והב"ט הביאנו [ביו"ד סימן קצ"ה אות ה], אשה תחלה שאל תשכב על סדין ששכב עליה איש אחר פן תמנע משכבת ורע של אחר, גזירה שמה יא אחותו מאביו. נשמע דהו בת לכל דבר.

ח היה הבן ממזר וכו'. יש להסתפק, אשה שנמנעה באמנטי אס קיים האב פו"ר ואם מקרי בת לכל דבר, ובליקוטי מהרי"ל [אות ג] מנאל שכן סירא היה בתו של ירמיה שרשן באמנטי, כי "סירא" בגימטריא "ירמיהו". ועיין בספר עבודת הקודש להרצ"א אש האלקי מוהר"מ קורדווי"רו ז"ל* בתלך המכללת פרק י"ז [נח"ל, ספר יצירה מומן אברהם אבינו ע"ה נמאל בין אוממו הקדושה, וירמיה ע"ה בזמן בית הראשון היה ממעסק בו כמו שנמאל בספר הכתוב ששעה ר"י בן צמירא ע"ה, הביאו רב חמאי גאון ז"ל בספר היסוד, וגם הביאו הקדוש קנה ז"ל בספר הפליאה נד"ה ויאמר אלקים נעשה אדם, שירמיה הביא ע"ה היה ממעסק

דברים אמורים כשהיו בני הבנים זכר ונקבה והיו באים מזכר ונקבה אף על פי שהזכר בן בתו והנקבה בת בנו הואיל ומשני בניו הם באים הרי קיים מצות פריה ורביה אבל אם היו לו בן ובת ומתו י^ו והניחה אחד מהם זכר ונקבה עדיין לא קיים מצוה זו. הגה' ח"י^א היה הבן ממזר (ב"י בשם ריטב"א^ט) או חרש שוטה יוקטן היית הוזהר ויחשבה כהרשול בת ורביה וכו'.

בספר יצירה בינו לבין עצמו, יתה בת קול ואמרה קנה לך חצר, הלך אל סירא בתו ונתעסקו בספר יצירה שלש שנים, לקיים הכתוב [מלאכי ג' ט"ז] אז נדברו יראי יי וגו', עכ"ל: [סעיף ד' ט] ונתגייר הוא והם.

ט"ז אבן העזר סימן א ס"ק ח

בחלקת מחוקק כתב יש להסתפק אשה שנתעברה באמבטי אם האב קיים פו"ר ונקרא בתו לכל דבר והביא הב"ש ראייה ממ"ש הב"ח ביו"ד סי' קצ"ה אשה תזהר שלא תשכב על סדין ששכב עליו איש אחר פן תתעבר מש"ז של אחר גזרה שמה יא אחותו מאביו נשמע דהו בת לכל דבר עכ"ל ואין זה ראייה דשמה לחומרא אמרינן לקולא לא אמרינן בפרט במידי דתלי בקום ועשה והיא נתעברה מעצמה דאינו יוצא בזה:

שו"ת הר צבי יורה דעה סימן רעז

הרכבת קרום עין של מת לסומא. ע"ד מה שחידשו הרופאים להחזיר לסומא את מאור העינים, ע"י שמסירים קרום העין מהמת ומלבישים אותו על עין הסומא אי אריך למיעבד הכי, משום איסור הנאה דמת ישראל וכו'. אמנם בעיקר השאלה נראה לומר דהרי קרום העין הוא פחות מכזית וחצי שיעור שאינו ראוי לאצטרופי יש להתיר. +כלומר, שאין במציאות שיהנה הנאה נוספת כזו, שהרי כבר החזיר את מאור עיניו, ואעפ"י שהוא יוכל ליהנות מהמת הנאה אחרת אין זה חשוב חזי לאיצטרופי, דאין נקרא חזי לאיצטרופי אלא בהנאה נוספת דומה להנאת חצי שיעור הראשון וכעין שכתבו האחרונים לגבי חצי שיעור בתערובות שאין בזה משום חזי לאיצטרופי. + ובפרט אם נאמר דהו שלא כדרך הנאה, וגם חצי שיעור. + מלשון רבינו נראה שאין זה ברור דהו שלא כדרך הנאתו. והטעם נ"ל משום שהנאה זאת שהוא רואה דרך הקרום היא דרך הנאתו של כל אדם שכל אדם חי נהנה כך מהקרום של עין שהוא רואה דרכה, ולעומת זאת י"ל דכיון שמת בטלה הנאה זו ונעשה כקרום בעלמא שעומד לתשמישים אחרים אם אפשר בכך. ובעיקר דין שלא כדרך הנאתו

במת, דעת הרדב"ז (ח"ג, סימן תקמז) שאין איסור הנאה במת אלא כדרך הנאתו. והתיר אכילת המומא משום דהוי שלא כדרך הנאתו ובמקום חולי מותר וכ"ה בשו"ת שיבת ציון (ס"ס סב), ובספר מי נדה למהרש"ק (דף נב מעמודי הספר) וכ"מ מדברי המל"מ (פרק יד מהלכות אבל) שאיסור הנאה במת שלא כדרך הנאתו אינו אסור מן התורה, אמנם בספר גנת ורדים הו"ד בחדושי רעק"א על שו"ע יור"ד (סימן שנט) חולק על הרדב"ז בזה וס"ל דבמת אסור שלא כדרך הנאתו. אבל יש לעיין אם השיעור באיסור הנאה במת הוא בכזית או בשוה פרוטה. +הנה בשיעור איסורי הנאה כ' המל"מ בהל" מעילה (פ"א ה"ג) שאם נאמר בו לשון אכילה שיעורו בכזית ואם לא נאמר בו לשון אכילה שיעורו בשוה פרוטה וכ"כ הפמ"ג (בפתיחה להל" פסח ח"ב ס"ג). אולם בתשובות רעק"א (סימן קצ) העלה שאף בנאמר בו לשון אכילה שיעורו בשוה פרוטה ולכאורה באיסור הנאה במת לא נאמר בו לשון אכילה ולכ"ע בשוה פרוטה. אולם הרי לענין שלא כדרך הנאתו מפורש בגמרא פסחים (דף כד ע"ב) שזה תלוי אם נאמר בו לשון אכילה. ומ"מ דעת הרבה פוסקים דבמת מותר שלא כדרך הנאתו. עוד י"ל שאיסור הנאה במת יהא בכזית משום דאיסור הנאה במת תליא בדין טומאתו, וטומאה היא בכזית. וכך מצאתי בחידושי הר"ן חולין (דף קכב, ד"ה שמא) בשם יש אומרים שדין איסור הנאה במת תליא באיסור טומאתו, וז"ל שם: ויש שתירצו שכל דבר מן המת שגזעו מחליף ואינו מטמא אינו אסור בהנאה והיינו דאמרינן בברכות דין גרמא דעשיראה ביר, וכן הוה גזעו מחליף ואינו מטמאתו, עכ"ל. עיין שם בחידושי הר"ן דמשמע דהוא לא ס"ל כן. ועיין בשדי חמד, כללים (מערכת המ"ם כלל קג) שהביא כן בשם אחד מן האחרונים דשן של מת מותר בהנאה משום שדין איסור הנאה של מת תליא בדין טומאתו ולא ראה שהרי הביא כן בשם יש אומרים. וראה בשו"ת חת"ס (יור"ד סימן שלו) שאיסור הנאה של מת תלוי בטומאתו, ולכן החמירה תורה בטומאת המת כדי שלא יבואו ליהנות ממנו, ולכן עכו"ם שמוותר בהנאה, אינו מטמא באהל. ובשו"ת חלק לוי (יור"ד סימן קכה) כתב שבנשרף כיון שאינו מטמא אין בו גם איסור הנאה. ואף שיש לחלק, דהתם עצם הדבר אינו מטמא, משא"כ בקרום דעצם הדבר מטמא אלא שחסר שיעורו. +

נח	שפתי כהן	יורה דעה שנו	שנו שנה שנת אבילות	טורי זהב
שנו א יחדו צרבי זה המת. לא שנה מעט או שלר דברים יתנו לירשיו. לא משום דקי ליה זה המת בגביה בעלמא, דהא קיימא לן (ספן שנט ספ"ג ב) הימנה לאו מלמא היא, אלא משום דזילתא הוה ליה למת זה (בגוויס) [בגביה] א ואחיל שנו (א) להביא לו ארון ותכריכין. א והוא הדין ליה זילתא לירשיו. ועיין לעיל סימן ר"ג ספ"ג ו'.	שנו א הרי זה משובח. לפי שאין דרך להטפיד ולהתאבל עליהם הרבה, הלכך יותר כבוד להם כשנקברים במהרה משעמדם הרבה ולא יספידום. אלא על אביו ואמו שחייב להספידם ולקונן עליהם הרבה, הממנה להוציא הרי זה מגונה.	שנו א יתנו לירשיו. אף על גב דהמנה לאו מלמא היא, מכל מקום כיון דהוה ליה זילתא לגביה, אחילי אחליה לגבי יורשיו, כן איתא פרק נגמר הדין (ספ"ג מת ב) (א) להביא לו ארון ותכריכין. א והוא הדין להממן על קרוביו, כן כתב רש"ל: שנה (א) במקום שיש כתפים ב'. א נראה לי גבו לצורך המת והותירו. וכו' ספ"ג אחר: א מת שלא היו לו צרבי קבורה וגבו לו והותירו אם כשגבו א יחדו צרבי זה המת (א) יתנו לירשיו ואם לאו יעשו מהם צרבי מתים אחרים:	שנו א יתנו לירשיו. אף על גב דהמנה לאו מלמא היא, מכל מקום כיון דהוה ליה זילתא לגביה, אחילי אחליה לגבי יורשיו, כן איתא פרק נגמר הדין (ספ"ג מת ב) (א) להביא לו ארון ותכריכין. א והוא הדין להממן על קרוביו, כן כתב רש"ל: שנה (א) במקום שיש כתפים ב'. א נראה לי גבו לצורך המת והותירו. וכו' ספ"ג אחר: א מת שלא היו לו צרבי קבורה וגבו לו והותירו אם כשגבו א יחדו צרבי זה המת (א) יתנו לירשיו ואם לאו יעשו מהם צרבי מתים אחרים:	שנו א יתנו לירשיו. אף על גב דהמנה לאו מלמא היא, מכל מקום כיון דהוה ליה זילתא לגביה, אחילי אחליה לגבי יורשיו, כן איתא פרק נגמר הדין (ספ"ג מת ב) (א) להביא לו ארון ותכריכין. א והוא הדין להממן על קרוביו, כן כתב רש"ל: שנה (א) במקום שיש כתפים ב'. א נראה לי גבו לצורך המת והותירו. וכו' ספ"ג אחר: א מת שלא היו לו צרבי קבורה וגבו לו והותירו אם כשגבו א יחדו צרבי זה המת (א) יתנו לירשיו ואם לאו יעשו מהם צרבי מתים אחרים:
שנה א פטורים מקריאת שמע. שטוק בנזיה פטור מהמנה: ב אין מוציאין בו. שלא להפקיע חובת קריאת שמע: ג במקום שיש בו, לאפוקי האדמה שאין לו כתפים מיוחדים אלא הכל משיעוץ לשל, לית לן זיה: ד מנפודים אותו בו. כתב העטות זהב (נטע ספ"ג)	שנה א פטורים מקריאת שמע. שטוק בנזיה פטור מהמנה: ב אין מוציאין בו. שלא להפקיע חובת קריאת שמע: ג במקום שיש בו, לאפוקי האדמה שאין לו כתפים מיוחדים אלא הכל משיעוץ לשל, לית לן זיה: ד מנפודים אותו בו. כתב העטות זהב (נטע ספ"ג)	שנה א פטורים מקריאת שמע. שטוק בנזיה פטור מהמנה: ב אין מוציאין בו. שלא להפקיע חובת קריאת שמע: ג במקום שיש בו, לאפוקי האדמה שאין לו כתפים מיוחדים אלא הכל משיעוץ לשל, לית לן זיה: ד מנפודים אותו בו. כתב העטות זהב (נטע ספ"ג)	שנה א פטורים מקריאת שמע. שטוק בנזיה פטור מהמנה: ב אין מוציאין בו. שלא להפקיע חובת קריאת שמע: ג במקום שיש בו, לאפוקי האדמה שאין לו כתפים מיוחדים אלא הכל משיעוץ לשל, לית לן זיה: ד מנפודים אותו בו. כתב העטות זהב (נטע ספ"ג)	שנה א פטורים מקריאת שמע. שטוק בנזיה פטור מהמנה: ב אין מוציאין בו. שלא להפקיע חובת קריאת שמע: ג במקום שיש בו, לאפוקי האדמה שאין לו כתפים מיוחדים אלא הכל משיעוץ לשל, לית לן זיה: ד מנפודים אותו בו. כתב העטות זהב (נטע ספ"ג)

שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - יורה דעה סימן רי

ע"ד קונטרסו אשר שלח אלי אשר העריך מערכה בנדון השאלה שבאה עליו מק"ק לונדון במעשה שאירע שם באחד שחלה בחולי האבן בכיסו והרופאים חתכו כדרכם בעסק רפואה במכה כזו ולא עלתה לו תרופה ומת ונשאלו שם חכמי העיר אם מותר לחתוך בגוף המת במקום הזה כדי לראות במופת שורש המכה הזאת כדי להתלמד מזה בהנהגת הרופאים מכאן ולהבא אם יקרה מקרה כזה שידעו איך יתנהגו בענין החיתוך הצריך לרפואה ושלא להרבות בחיתוך כדי למעט בסכנת החיתוך אם יש בזה איסור משום דאית ביה ניוול ובזיון להמת הזה או אם מותר משום דאית מיניה הצלת נפשות להבא להיות מיזהר זהיר במלאכה זו על תכליתה. והמתיר רצה ללמוד מחניטה שמצינו בתורה ביעקב ויוסף וחניטת מלכים במלכי ישראל ואם כי זה היה לכבודם גם זהו כבוד המת להיות ריוח והצלה על ידו לצורך העולם. ועוד הביא ראיה מתשובת הרשב"א שהוא ביו"ד סימן שס"ג סעיף ב' בהגה"ה בראובן שצוה לבניו להוליכו למקום קברות אבותיו כו' שמותר ליתן סיד על הבשר למהר העיכול כו' הרי שמפני צורך שעה שצוה להוליכו לקברות אבותיו התיר הרשב"א לפנותו מקברו הראשון והתיר נתינת סיד עליו ק"ו כאן שהוא קודם הקבורה. ע"כ דברי המתיר: ואלה דברי האוסר שהרי אמרו במס' ב"ב דף קנ"ה ע"א במעשה דבני ברק שאמר ר' עקיבא אי אתם רשאים לנוולו. והחכם המתיר השיב לו דשאני שם שבשביל ממון רצו לנוולו ולכן אמר להם ר"ע שאינן רשאים משא"כ כאן שהצורך הוא להצלת נפשות. כל זה הוא הויכוח שהיה שם בלונדון. ומעלתו דחה דברי שניהם בעניני ראיותיהם וכל דברי מעלתו בזה תורה הם ודברים הראויים למי שאמרם כי בודאי החניטה אינה בזיון כלל ואדרבה היא לכבודו וגם נתינת הסיד על המת אינו ניוול ולא בזיון והאריכות בזה ללא צורך וכבר ביאר מעלתו כל הצורך בזה, ודברי האוסר ודאי אם היינו אומרים שיש כאן הצלת נפשות פשיטא שיפה השיב המתיר דשבביל מה שאסר ר"ע לצורך ממון אין ללמוד איסור לצורך נפשות. ומה שהשיב כבוד מעלתו על דברי האוסר ואמר ומטונך שממקום שרצה ללמוד איסור אדרבה משם מוכח היתר שהרי שם /ב"ב/ בדף קנ"ד ע"ב קאמר הש"ס ואלא אי אמרת לקוחות לינוול ולינוול כו' הרי מבואר דמשום פסידא דלקוחות לא משגחין בניוול המת. והנה באמת יפה השיב מעלתו על חכם האוסר ואמנם לפי שאין אני יודע מי הוא האוסר ואולי צורבא מרבנן הוא דרכי לחפש זכות ואולי כוונתו דמזה יבואר עכ"פ שהיורשים שהם משפחת המת אינן רשאים לנוולו אף אם היה להם פסידא בזה כיון שהם קרובים וכן מפורש שם בתוס' בד"ה זוזי יהבינן וכן מפורש בח"מ סי' ק"ז סעיף ב' בהגה"ה דאם הבע"ח הוא קרובו של המת מוחין בידו שלא לעכב קבורת המת בשביל פרעון חובו ומסתמא גם בנדון שלפנינו אי אפשר לעשות דבר בהמת בלתי הסכמת קרוביו והביא החכם האוסר שאין היורשים רשאים להסכים לנוולו:

עוד הביא כבוד מעלתו ראיה מסוגיא דחולין דף י"א ע"ב וכ"ת משום איבוד נשמה דהאי ניווליה כו' הרי דלהציל הרוצח היה מותר לנוול ההרוג וכ"ת דשם ודאי הצלה הוא וכאן ספק הוא שירפאו הרופאים פעם אחרת ע"י כך, שם ג"כ ספק הוא שמא ימצא טריפה ועוד דגם ספק פיקוח נפש דוחה כל איסורין שבתורה חוץ מתלת. והאריך מעלתו בדבר זה. והנה בזה אמינא דלכאורה דברי הגמרא תמוהים דאיך קאמר משום

איבוד נשמה דהאי נינווליה דאדרבה ע"י הניוול אנו רוצים להמית הרוצח ואם לא ננוולנו ינצל הרוצח דאמרינן טריפה הרג. ואמנם פירוש הדברים הם כך דאם אתה אומר שלא התירה התורה לנוולו א"כ על כרחך צותה להמיתו בלי בדיקה ולא לחוש כלל לשמא טריפה הרג יותר נכון לומר שהתורה צותה והצילו העדה לחוש שמא טריפה הרג ולא להרגו בלי בדיקה ולינוול שאם התורה התירה לנוולו אין לנו לחוש לניוולו, הא חדא. ועוד דאי אמרינן שלעולם לא יהרג הרוצח בלי בדיקת הנהרג א"כ ניוול זה הוא לכבודו של הנרצח וכל מה שהוא לכבודו אין בו משום ניוול. את כל אלה כתבתי לפי דבריכם שאתם קורים זה פיקוח והצלת נפש. אבל אני תמה הלא אם זה יקרא אפילו ספק הצלת נפשות א"כ למה לכם כל הפלפול והלא זה הוא דין ערוך ומפורש שאפילו ספק דוחה שבת החמורה ומשנה מפורשת ביומא דף פ"ג וכל ספק נפשות דוחה שבת ושם דף פ"ד ע"ב ולא ספק שבת זו אלא אפילו ספק שבת אחרת ע"ש. ואמנם כ"ז ביש ספק סכנת נפשות לפנינו כגון חולה או נפילת גל, וכן במס' חולין שם גבי רוצח הפיקוח נפש לפנינו וכן אפילו לענין ממון שם במס' ב"ב ההיזק לפנינו אבל בנדון דידן אין כאן שום חולה הצריך לזה רק שרוצים ללמוד חכמה זו אולי יזדמן חולה שיהיה צריך לזה ודאי דלא דחינן משום חששא קלה זו שום איסור תורה או אפילו איסור דרבנן שאם אתה קורא לחששא זו ספק נפשות א"כ יהיה כל מלאכת הרפואות שחיקת ובישול סמנים והכנת כלי איזמל להקזה מותר בשבת שמא יזדמן היום או בלילה חולה שיהיה צורך לזה ולחלק בין חששא לזמן קרוב לחששא לזמן רחוק קשה לחלק. וחלילה להתיר דבר זה ואפילו רופאי האומות אינן עושים נסיון בחכמת הניתוח ע"י שום מת כי אם בהרוגים ע"פ משפט או במי שהסכים בעצמו בחייו לכך ואם אנו ח"ו מקילים בדבר זה א"כ ינתחו כל המתים כדי ללמוד סידור אברים הפנימים ומהותן כדי שידעו לעשות רפואות להחיים. 2 ולכן האריכות בזה הוא ללא צורך ואין בזה שום צד להתיר. ולדעתי שגגה יצאה מלפני כבוד מעלתו שמיהר להשיב להקל. 3 ואני הנלע"ד כתבתי. דברי הד"ש.